

Najlepší zahraničný film priniesla do našich kín už po tretíkrát ASFK

Včera večer sa na slávnostnom ceremoniáli v historickej budove Slovenského národného divadla udeľovali národné filmové ceny Slnko v sieti 2010 za filmy a tvorivé výkony z obdobia rokov 2008 - 2009. Jednou zo sedemnástich kategórií bol aj Najlepší zahraničný film. V hlasovaní 131 členov Slovenskej filmovej a televíznej akadémie sa ním stala rumunská snímka *4 mesiace, 3 týždne a 2 dni* režiséra Cristiana Mungia, ktorú do kín priniesla Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK). Tohtoročné ocenenie pre asociáciu len potvrdilo kvalitnú dramaturgiu jej filmovej distribúcie. Na udeľovaní národných filmových cien, ktoré sa od historicky prvého odovzdania Ceny za výnimočný prínos

Národná filmová cena Slnko v sieti v kategórii Najlepší zahraničný film patrí snímke *4 mesiace, 3 týždne a 2 dni*. FOTO ASFK

slovenskej kinematografii režisérovi Jurajovi Herzovi v roku 2004 udeľovali ako bienále tento rok po tretíkrát, status víťaza patril vždy asociácnemu filmu. Pred dvomi rokmi sa najlepším filmom stala koprodukčná snímka *Grbavica* Jasmily Žbanić a v roku 2006 ruský film *Kukuška* Alexandra Rogožkina. Mungiov film tento rok zvíťazil v konkurencii filmov *Karamazovi* Petra Zelenku a *Katyn* Andrzeja Wajdu, tiež distribučných titulov ASFK. Dramaturgiu filmov asociácie nedávno ocenili aj slovenskí filmoví novinári, ktorí na 18. udeľovaní Cien slovenskej filmovej kritiky za minulý rok udelili počas slávnostného otvorenia Febiofestu ASFK cenu (ex aequo) za distribúciu filmu *Valčík s Bašiom*. (sim)

- ◆ **Kalendárium** | Slovenský film na súťaži v Cannes!
- ◆ **Rozhovor** | Režisér Martin Šulík
- ◆ **Téma** | Monopol multiplexov v Bratislave
- ◆ **Recenzia** | Oko ve zdi | Duša Paula Giamattiho
- ◆ **Ohlasy** | 17. Febiofest | 12. MF frankofónnych filmov
- ◆ **Profil** | Lotár Radványi | Eva Štefankovičová | Peter Mihálik

Vydáva: Slovenský filmový ústav • V predaji na vybraných miestach od 1. mája 2010 • Cena: 0,50 € • www.filmsk.sk

Na Febiofeste v Bratislave zvíťazil Protektor

Včera sa dopremietalo. Projekciou českého filmu *Protektor* režiséra Marka Najbrta v FK Univerzita Nitra sa na Slovensku skončil 17. ročník Medzinárodnej prehliadky filmu, televízie a videa Febiofest. Počas svojho mesačného putovania zavítalo do ôsmich slovenských miest, kde ponúkol 130 filmov. Najbrtov film bol leitmotívom celého podujatia. Festival nielen uzavrel, za účasti početnej delegácie ho aj otváral a zároveň sa stal najnavštevovanejším titulom jeho bratislavskej časti. Počas nej sa konal i zaujímavý sprievodný program a udelili sa významné ceny.

Ceny dali podujatiu lesk

ASFK ako hlavný organizátor Febiofestu sa vlni rozhodla dať jednému zo svojich najvýznamnejších podujatí lesk a slávu. Od minulého roka sa súčasťou prehliadky stalo udeľovanie Výročných cien ASFK za výnimočný prínos slovenskej a svetovej kinematografii. Dostali ju traja významní tvorcovia. Za prínos slovenskej kinematografii si cenu prevzal slovenský kameraman Stanislav Szomolányi. „Mám z toho radosť,“ povedal. „Keď už človek menej robí, cenami si pripomenie svoju niekdajšiu prácu a navyše si uvedomí, že jeho práca nie je zabudnutá. Že je spoločensky ocenená, má teda spoločenský význam a hodnotu. Tie ocenenia potvrdzujú aj fakt, že filmy, ktoré sme robili, sú nadčasové.“ Zo zahraničných tvorcov si cenu za prínos svetovej kinematografii na Febiofeste prevzal maďarský režisér svetového mena Miklós Jancsó, druhá udeľená cena patrí poľskému režisérovi Andrzejovi Wajdovi, ktorý si ju osobne prevezme počas jesennej prehliadky Projekt 100.

Najnavštevovanejším filmom bratislavskej časti prehliadky bol *Protektor*. FOTO ASFK

vý klub Europa v Banskej Bystrici. V ten večer sme boli súčasťou malého kinematografického neba... Stál som tam oslepený svetlami reflektorov. Oslepený, ale nie zaslepený, pretože za udeľením ceny som videl takmer každodennú poctivú prácu 45 rokov fungovania filmového klubu. Nie sme zamestnancami kina, nerobíme to za finančnú odmenu, ale preto, že máme radi kvalitný film a chceme ho priniesť divákovi,“ vyjadril svoju radosť Ivan Polóny. Výkonný výbor ASFK počas Febiofestu udelil aj jednu mimoriadnu cenu v Košiciach, a to tamojšiemu FK Cinefil za sedemročnú aktívnu činnosť v oblasti klubového hnutia, ktorého dlhoročným dramaturgom bol Stanislav Gojdič.

Protektor najdiváckejší

Keby sa na Febiofeste udeľovali aj ceny za najnavštevovanejší film, zatiaľ najbližšie by k tomu titulu bola česká snímka *Protektor*, ktorú videlo najviac divákov počas bratislavskej časti prehliadky. Do šiestich premietačich priestorov Febiofestu v Bratislave si ju prišlo pozrieť 1222 divákov. Za ňou nasledovali Trierov *Antikrist* a Hanekeho *Biela stuha*. Najviac divákov v Bratislave zavítalo do kina Mladost (1746 divákov) a ďalej do FK 35 mm na VŠMU a do DK Zrkadlový háj. Výsledky návštevnosti celej prehliadky zverejníme v budúcom vydaní prílohy Klubový film. (sim)

MÁJOVÉ PREMIÉRY

Duša Paula Giamattiho

Záner: komédia

Po náročných skúškach divadelného predstavenia Čechovovho *Uja Vánu* je Paul emocionálne vyčerpaný. Náhodou narazí na „Úschovňu duší“ – súkromné laboratórium, ktoré ponúka obyvateľom New Yorku úľavu od bremien, ťažiacich ich duše. Nechá si vybrať svoju dušu, no po nevydarenom pokuse žiť bez nej sa rozhodne prenajať si dušu neznámeho ruského básnika. Tá mu síce umožní porozumieť jeho úlohe v Čechovovi, zároveň ho však zavedie do sveta, ktorý má s realitou pramálo spoločné...

Cold Souls • USA / Francúzsko • 2009 • Minutáž: 101 min. • Réžia: Sophie Barthes • Scenár: Sophie Barthes • Kamera: Andrij Parekh • Strih: Andrew Mondshein • Hudba: Dickon Hinchliffe • Hrajú: Paul Giamatti, David Strathairn, Dina Korzun, Emily Watson a ďalší • Premiéra: 20. máj 2010

Na veľkosti záleží

Záner: čierna komédia

Prečo sa má človek otravovať s chudnutím, keď sa môže dať na zápasenie? Film berie sumo ako prostriedok uznania i revolty v chudostou posadnutej spoločnosti a šport interpretuje ako cestu vyrovnania sa s osobnými problémami. Každá z postáv má svoje tajomstvo i osobnostné špecifiká, vďaka ktorým film budí záujem, smiech i napätie...

Sippur Gadol • Izrael / SRN / Francúzsko • 2009 • Minutáž: 90 min. • Réžia: Erez Tadmor, Sharon Maymon • Scenár: Sharon Maymon, Danny Cohen-Solal • Kamera: David Gurfinkel • Strih: Einat Glaser-Zarhin • Hudba: Eyal Leon Katzav • Hrajú: Itzik Cohen, Togo Igawa, Irit Kaplan, Dvir Benedek, Levana Finkelstein a ďalší • Premiéra: 13. máj 2010

Keď na veľkosti záleží

RECENZIA

Režiséri filmu *Na veľkosti záleží* Erez Tadmor a Sharon Maymon vyštudovali filmovú školu v Tel Avive a so svojimi predchádzajúcimi krátkymi snímkami zaznamenali úspechy na festivale Sundance či v Jeruzaleme. Vo filme *Na veľkosti záleží* priniesli na plátno novú tému, ktorá poteší dušu každého (nielen obézneho) človeka. Ako už napovedá názov filmu, štvorica nadrozmerých kamarátov sa rozhodla, že veľkosť ich tiel nemusí byť prekážkou, ale môžu ju naopak využiť vo svoj prospech. Sumo sa pre nich stane nielen prostriedkom ako okoliu ukázať, že aj oni majú normálny život a dokážu niečo viac, ale stane sa ich životnou filozofiou, ktorá im v závere pomôže nájsť cestu k vzájomnému porozumeniu.

Izraelská snímka *Na veľkosti záleží* patrí k tým typom filmov, ktoré človeku urobia dobre. Nie preto, že by boli tak majstrovsky zvládnuté, alebo priniesli nové formy vyjadro-

vania. Sú dobré, pretože sú divácky vďačné – vďaka pozitívnemu nadhľadu na aktuálne spoločenské témy alebo na problémy jednotlivcov. Tento typ filmov nie je v kinematografii ojedinelý. Depresie si napríklad podobnou skupinovú terapiou svojsky liečili aj postavy nórskeho filmu *Kurz negatívneho myslenia*. Tentoraz prišiel čas, aby sa so svojím telom stotožnili izraelskí hrdinovia. Vedie ich Herzl (Itzik Cohen), 35-ročný slobodný muž bez práce, ktorý žije so svojou matkou. Keď sa zamestná ako umyvač riadu v japonskej reštaurácii, prekvapivo zisťuje, že tu nie je na posmech ako v diétnom klube v kruhu rovnako veľkých priateľov a pod dozorom chladnej, prísnej a hlavne štíhlej trénerky.

Množstvo vtipných dialógov, groteskných až absurdných scén, ale najmä krásne naivná revolta hlavných hrdinov je nosným prvkom celej snímky. Závan romantiky do filmu priniesla ženská postava Zehava v podaní debutujúcej Irit Kaplan. Medzi Herzlom a ňou preskočí blesk, nie iskra, a tak sa obaja musia vyrovnat s ďalšími milými situáciami, ako sú sex v aute, sex so svetlom či

bez svetla, alebo aj s vážnejšími problémami, akými sú príliš kritická matka či vzájomná partnerská dôvera. Napriek humornému ladeniu celej snímky sa režisérska dvojica cez problémy svojich hrdinov stavia kriticky k spoločnosti vyzdvihujúcej kult krásneho a dokonalého tela.

Čo filmu uberá na pôvabe, je spôsob filmového rozprávania. Ten je až príliš konvenčný, a teda ľahko predvídateľný. Tvorcovia miešajú prvky filmov o športe (tréningy pred dôležitým zápasom) s čiernym humorom serverských filmov a s ľahkými romantickými komédiami. Situácie, v ktorých sa ocitajú hlavné postavy sme už stokrát videli. Jednoduchá šablóna: hlavný hrdina – prekážka – cieľ – boj – víťazstvo je do bodky splnená. To však nemusí byť až tak na škodu, lebo *Na veľkosti záleží* je presne z tej odrody filmov, pri ktorých v duchu poháňate hlavných hrdinov vpred a nesmierne sa tešíte, ak sa im niečo podarí. Na tom, či ste to očakávali alebo nie, napokon vôbec nezáleží.

NINA ŠILANOVÁ

(Autorka je absolventka filmovej vedy)

FOTO ASFK